

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання реферату з дисципліни
«Управління персоналом»
для студентів спеціальностей
072 «Фінанси», 075 «Маркетинг»

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 25.06.2020 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2021

Методичні вказівки до виконання реферату з дисципліни «Управління персоналом» для студентів спеціальностей 072 «Фінанси», 075 «Маркетинг» / уклад. О.М. Гуцан. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021 - 12 с.

Укладач О. М. Гуцан

Рецензент В. А. Кучинський

Кафедра менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин

Зміст

Вступ.....	4
1 Вимоги до виконання реферату	5
2 Структура й зміст реферату.....	6
3 Питання теоретичної частини реферату	7
Список літератури	10

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Управління персоналом» являє собою важливу складову підготовки спеціалістів. Це пояснюється тим, що Україна в сучасних економічних умовах визначила шлях невинного розвитку усіх сфер суспільно-економічного життя з метою підняття якості життя, підвищення конкурентного статусу до рівня сучасних світових вимог.

Відповідно до комплексу проблем, що повинні вирішуватися в процесі ефективного управління персоналом, сформульовані та висвітлені додаткові теми навчального процесу, спрямованого на поєднання теоретичних знань та практичних навичок студентів.

Об'єкт навчальної дисципліни – соціальна підсистема будь-якої організації, яка функціонує в сфері створення товарів і (або) послуг.

Предмет навчальної дисципліни – процес комплектування організацій працівниками, їх розвиток, оцінення й стимулювання, формування високоефективних колективів, стратегічного й оперативного управління окремими працівниками і їх групами.

Мета навчальної дисципліни – допомогти студентам та слухачам опанувати загальні теоретичні основи та виробити вміння та певні практичні навички з планування та організації управління персоналом в умовах ринкової економіки.

Завдання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб, виходячи з положень теорії менеджменту і узагальнення практичного досвіду, розкрити зміст, організаційні форми проведення роботи в галузі управління персоналом підприємства в сучасних умовах.

Науковою основою дисципліни є комплекс загальноекономічних та спеціальних наук, що визначають сутність управління, менеджменту, організації виробництва, нормування праці тощо.

Методичною основою навчальної дисципліни є системний підхід до усвідомлення сутності та аналізу усіх етапів управління персоналом на виробництві та в установах і методів ефективного управління зазначеними процесами.

Дисципліна «Управління персоналом» є однією з дисциплін, вивчення яких сприяє ефективному формуванню у майбутніх спеціалістів навичок та відповідного образу економічного мислення, необхідних здібностей для подальшого використання у майбутній практичній діяльності за фахом.

Питання, що розглядаються при вивченні даної дисципліни, являють собою великий науковий і практичний інтерес, оскільки застосування ефективних заходів з управління персоналом та його управління становлять основу подальшого економічного розвитку як відповідного економічного суб'єкта так і країни в цілому, ефективного використання трудового потенціалу організації.

1. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ РЕФЕРАТУ

Метою реферату є закріплення отриманих теоретичних знань з дисципліни «Управління персоналом» та набуття та систематизації практичних навичок з управління персоналом.

Для виконання поставленої мети реферат містить один розділ – теоретичний. У теоретичному розділі студентові пропонується на підставі

наявних літературних джерел виконати аналіз стану наданої теми та розкрити сутність запропонованих питань.

Варіанти завдань вибираються за номером студента в списку академічної групи. Якщо номер більший за 15, то нумерація тем реферату починається з 1-го варіанта (наприклад, якщо номер студента за списком академічної групи становить №16 – то студентом виконується варіант №1).

Зміна номера варіанта, запропонованого змістовного наповнення реферату, здійснюється тільки за погодженням викладача-консультанта. У іншому випадку – реферат до розгляду та захисту не приймається.

2. СТРУКТУРА Й ЗМІСТ РЕФЕРАТУ

Титульна сторінка – 1 с.

Зміст – 1 с.

Вступ – 1 с. У «Вступі» необхідно визначити мету й завдання реферату, актуальність запропонованої теми та ін. (тобто відповідати стандартній структурі вступу до будь-якої академічної роботи). Повинно бути заповнено приблизно 2/3 сторінки.

Теоретична частина – 13–17 с. Теоретична частина повинна містити висвітлення теми через зазначені теоретичні питання.

Висновки – 1 с. У «Висновках» необхідно підвести підсумок виконання завдання (відповідати стандартній структурі висновку до будь-якої академічної роботи). Повинно бути заповнено приблизно 2/3 сторінки.

Список використаної літератури – 1 с.

Реферат рекомендується оформлювати за допомогою комп'ютерної програми WORD. Правила оформлення повинні відповідати стандартам оформлення текстових документів НТУ «ХПІ», що діють на момент виконання завдання. Реферат має бути скріплений за допомогою будь-якої папки-швидкозшивача. Реферати, оформлені без відповідності до чинних стандартів, до розгляду не приймаються.

3. ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ РЕФЕРАТУ

Питання теоретичної частини відповідають програмним питанням дисципліни «Управління персоналом» з поглибленим вивченням додаткової літератури з запропонованих тематик. Список рекомендованої літератури наведений нижче, у розділі методичних вказівок до виконання реферату.

Варіанти теоретичної частини реферату:

Варіант №1. Конфлікти і їх вирішення

- 1.1. Теоретичні основи конфліктології як науки;
- 1.2. Сутність і методи розв'язання соціальних конфліктів;
- 1.3. Організаційні конфлікти та їх розв'язання.

Варіант №2. Управління персоналом як соціальна система

- 2.1. Особистість: сутність, структура, організаційна поведінка;
- 2.2. Структура й чисельність персоналу підприємства;
- 2.3. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників;
- 2.4. Компетентність працівника: сутність, види.

Варіант №3. Кадрове планування в організації

- 3.1. Зміст, завдання й принципи кадрового планування;
- 3.2. Методи визначення потреби у персоналу;
- 3.3. Види планів з питань персоналу;
- 3.4. Оперативний план роботи з персоналом.

Варіант №4. Форми й методи комплектування організації персоналом

- 4.1. Організація й джерела залучення персоналу;
- 4.2. Методи підбору персоналу, їх характеристика;
- 4.3. Суть контрактної форми найму та кадрового аудита;
- 4.4. Оптимізація чисельності персоналу.

Варіант №5. Професійний розвиток і навчання персоналу

- 5.1. Суть професійного розвитку персоналу й завдання управління ним;
- 5.2. Організація системи професійного навчання персоналу;
- 5.3. Методи й форми професійного навчання;
- 5.4. Підвищення кваліфікації кадрів (персоналу).

Варіант №6. Оцінка економічної й соціальної ефективності діяльності персоналу організації

- 6.1. Оцінка результатів праці персоналу організації;
- 6.2. Оцінка результатів діяльності підрозділів управління персоналом і організації в цілому;
- 6.3. Класифікація та оцінка витрат на персонал організації;
- 6.4. Оцінка економічної ефективності системи управління персоналом.

Варіант №7. Система управління персоналом організації

- 7.1. Концепція управління персоналом в організації;
- 7.2. Принципи й механізм управління персоналом;
- 7.3. Побудова системи управління персоналом;
- 7.4. Основні напрямки й методи управління кадрами.

Варіант №8. Організація робочого місця й використання робочого часу

- 8.1. Поняття й види робочих місць, їх раціональна організація;
- 8.2. Нормування праці;
- 8.3. Суть робочого часу, шляхи скорочення його втрат;
- 8.4. Гнучкі режими праці.

Варіант №9. Розміщення персоналу

- 9.1. Принципи й методи розміщення персоналу;
- 9.2. Типові моделі кар'єри;
- 9.3. Планування кар'єри

9.4. Рух персоналу.

Варіант №10. Структура персоналу організації

- 10.1. Організаційна структура;
- 10.2. Функціональна структура;
- 10.3. Рольова й соціальна структура;
- 10.4. Штатна структура.

Варіант №11. Проектування системи управління персоналом

- 11.1. Поняття, стадії й етапи організаційного проектування;
- 11.2. Характеристика етапів організаційного проектування;
- 11.3. Цілі й функції системи управління персоналом;
- 11.4. Організаційна структура системи управління персоналом.

Варіант №12. Кадрова політика підприємства

- 12.1. Суть і завдання кадрової політики;
- 12.2. Елементи кадрової політики і їх характеристика;
- 12.3. Напрямки кадрової політики;
- 12.4. Оцінка вибору кадрової політики.

Варіант №13. Адаптація персоналу

- 13.1. Сутність, поняття й види адаптації персоналу;
- 13.2. Етапи адаптації персоналу;
- 13.3. Управління адаптацією.

Варіант №14. Атестація персоналу

- 14.1. Поняття й завдання атестації персоналу;
- 14.2. Об'єкти й показники атестації;
- 14.3. Організація й методи атестації;
- 14.4. Етапи проведення атестації.

Варіант №15. Мотивація й стимулювання персоналу організації

- 15.1. Теорії мотивації персоналу;
- 15.2. Мотивація й стимулювання трудової активності персоналу;
- 15.3. Управління мотивацією;
- 15.4. Організація мотивації на підприємстві.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Михайлова Л. І. Управління персоналом : навч. посіб. / Л. І. Михайлова – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
2. Крушельницька О. В. Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук – Київ, «Кондор». – 2003. – 296 с
3. Балабанова Л. В. Управління персоналом : підручник / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
4. Ожиганова М. І. Управління персоналом : навч. посіб. / М. І. Ожиганова, В. О. Хорошко, Ю. Є. Яремчук, В. В. Карпінець. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 187 с.
5. Шекшня С. В. Управление персоналом современной организации : учебно-практическое пособие. Изд. 3-е, перераб. и доп. / С. В. Шекшня – Москва : ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1998. – 352 с.
6. Управление персоналом : учебно-практическое пособие для студентов экономических вузов и факультетов; под ред. А. Я. Кибанова и Л. В. Ивановской. – Москва : ПРИОР, 1999. – 352 с.
7. Петюх В. М. Управління персоналом : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / В. М. Петюх – Київ : КНЕУ, 2000. – 124 с.
8. Матросов О. Д. Управление персоналом : учеб. пособие для студентов экономических вузов и факультетов / О. Д. Матросов, В. Г. Дюжев, В. О. Матросова , І. М. Погорелов – Харьков : НТУ «ХПИ», 2007. – 224 с.

9. Управление персоналом организации : учебник / под ред. А. Я Кибанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – Москва : ИНФРА-М, 2002. – 638 с. – (Серия «Высшее образование»).
10. Управление персоналом : учебник для вузов / под ред. Т. Ю. Базарова, Б. Л. Еремина. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : ЮНИТИ, 2002. – 560 с.
11. Щёкин Г. В. Теория и практика управления персоналом : учебно-методическое пособие. – Киев : МАУП, 2003. – 280 с.
12. Карпенко О. О. Сучасне діловодство : навч. посіб. / О. О. Карпенко, М. М. Матліна. –Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2009. – 75 с.
13. Палеха Ю. І. Організація сучасного діловодства : навч. посібник / Ю. І. Палеха – Київ : Кондор, 2007. – 194 с.
14. Наказ міністерства юстиції України «Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях» від 18.06.2015р. № 1000/5
15. Козоріз В.П. Загальне і кадрове діловодство : навч. посіб. / В. П. Козоріз, Н. І. Лапицька – Київ : МАУП, 2002. – 168 с.
16. Пожар О. М. Управління персоналом: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / О. М. Пожар, С. В. Зеленський. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008 – 199 с.
17. Виноградська М. Д. Управління персоналом : навч. посіб. 2-ге видання / М. Д. Виноградська, А. М. Виноградська, О. М. Шканова – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 502 с.
18. Соломандина Т. О. Управление мотивацией персонала (в таблицах, схемах, тестах, кейсах) / Т. О. Соломандина, В. Г. Соламандин – Москва : ООО «Журнал «Управление персоналом»», 2005. – 128 с.
19. Шибалкин Ю.А. Основы управления персоналом: учебное пособие для студентов дистанционной формы обучения. – Москва : МГИУ, 2000. – 260с.

20. Самыгин С. И. Основы управления персоналом. «Учебники и учебные пособия» / С. И. Самыгин, М. С. Зайналабидов, В. Г. Макиев , Д. В. Обухов. – Ростов на Дону : Феникс, 2001. – 480 с.

21. Ожиганова М. І. Управління персоналом : навч. посіб. / М. І. Ожиганова , В. О .Хорошко, Ю. Є. Яремчук , В. В. Карпінець – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 187 с.

22. Менеджмент персоналу: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА економічних спеціальностей / уклад.: А. М. Ткаченко, О. В. Шляга – Запоріжжя : Видавництво ЗДІА, 2009. – 475 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання реферату з дисципліни
«Управління персоналом»
для студентів спеціальностей
072 «Фінанси», 075 «Маркетинг»

Укладач: ГУЦАН Олександр Миколайович

Відповідальний за випуск проф. Перерва П. Г.
Роботу до видання рекомендував доц. Кучинський В. А.

В авторській редакції

План 2020 р., поз. 160.

Підп. до друку 22.09.2021 р. Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Riso-друк. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 0,45.
Наклад 50 прим. Зам. № 163. Ціна договірна.

Видавець Видавничий центр НТУ «ХП».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Виготовлювач копії-центр «МОДЕЛІСТ»,
ФО-П Миронов М.В.
Свідоцтво ВО4№022953
61002, м. Харків, вул. Мистецтв, 3, літер Б-1